

Rapportage Nader onderzoek Kroepsweg 1, De Lutte

*Aanvullend ecologisch onderzoek naar het voorkomen van
vleermuizen en de grote gele kwikstaart*

Omgevingsvergunningen

Wijzigingsplannen

Uw specialist in Bestemmingsplannen

Rood voor Rood - Ruimte voor Ruimte

Ruimtelijk advies

RAPPORTAGE

NADER ONDERZOEK VLEERMUIZEN EN GROTE GELE KWIKSTAART AAN DE KROEPSWEG 1, DE LUTTE

Auteur:	S. van Staa
Veldwerk uitgevoerd door:	Teia, BJZ.nu
Opdrachtgever:	Vof Luttermolenveld
Status:	Definitief
Datum:	04-11-2022
Projectnummer:	2020-144

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1	INLEIDING	3
1.1	AANLEIDING	3
1.2	HUIDIGE SITUATIE	3
1.2	VOORGENOMEN ONTWIKKELING.....	4
1.3	DOEL VAN DE NADER ONDERZOEKEN	5
HOOFDSTUK 2	METHODIEK	6
2.1	VLEERMUIZEN	6
2.2	DAGACTIEVE VOGELS (GROTE GELE KWIKSTAART).....	6
2.5	ONDERZOEKSDATA EN OMSTANDIGHEDEN.....	6
HOOFDSTUK 3	RESULTATEN	8
3.1	DAGACTIEVE VOGELS (GROTE GELE KWIKSTAART)	8
3.2	VLEERMUIZEN.....	8
HOOFDSTUK 4	CONCLUSIES EN ADVIES.....	10
4.1	CONCLUSIE.....	10
4.2	ADVIES	10

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Er zijn plannen voor de transformatie van het centrumgebouw aan de Kroepsweg 1 op het Luttermolenveld in De Lutte. Bestaande bebouwing wordt opgesplitst in drie gebouwen. De transformatie zal zich richten op appartementen en maatschappelijke voorzieningen. Hiertoe wordt de bestaande bebouwing zoveel mogelijk behouden/hergebruikt. Omdat overtreding van de wet- en regelgeving voor beschermde soorten niet op voorhand uitgesloten kan worden, is een quickscan Flora en Fauna uitgevoerd (BJZ.nu, 26-01-2022). Op basis van deze natuurtoets blijkt dat binnen het plangebied mogelijke verblijfplaatsen van vleermuizen en nestplaatsen van de grote gele kwikstaart verblijf- en nestplaatsen van vleermuizen en de grote gele kwikstaart aanwezig zijn.

Het voorliggend aanvullende onderzoek richt zich op het aantonen, dan wel betrouwbaar uitsluiten van vleermuizen en de grote gele kwikstaart met binding aan het plangebied en in relatie met de invloedsfeer die uit de ontwikkeling straalt. Vervolgens moet worden gekeken of de beoogde ontwikkelingen strijdig zijn met de Wet natuurbescherming. Op basis van dit nader onderzoek kan indien nodig een ontheffing worden aangevraagd bij het bevoegd gezag. Indien geen ontheffingsplichtige soorten worden aangetroffen in het plangebied, of als deze soorten geen schade ondervinden van de geplande ingrepen, blijven de beschermende bepalingen in de zin van de algemene zorgplicht (artikel 1.11 Wnb) van kracht. De resultaten van dit onderzoek hebben een geldigheid van drie jaar.

1.2 Huidige situatie

Het centrumgebouw (Figuur 1.1) staat grotendeels leeg en is deels in gebruik als sporthal. Rondom het gebouw liggen ontsluitings- en parkeervoorzieningen met een groenstrook aan de oostgrens van het gebied.

Figuur 1.1: Impressie van het plangebied (bron: PDOK).

Figuur 1.2 (links): Noordaanzicht van het gebouw; Figuur 1.3 (rechts): Noordaanzicht van het gebouw, met de te slopen koepel.

Figuur 1.4 (links): Onderaanzicht koepel; Figuur 1.5 (rechts): Zuidaanzicht van het gebouw.

Figuur 1.6: Het gebouw beschikt over stootvoegen.

1.2 Voorgenomen ontwikkeling

Het voornemen ziet toe op het opsplitsen van het bestaande centrumgebouw in drie bouwvolumes (Figuur 1.7). De gevels van het gebouw worden vernieuwd. In gebouw 1 worden in totaal 33 appartementen gerealiseerd met inpandige parkeergelegenheid. Gebouw 2 wordt een losstaand bouwvolume waarbinnen vier appartementen worden gerealiseerd met inpandige parkeergelegenheid. Gebouw 3 wordt in de huidige situatie als sporthal gebruikt, deze functie wordt uitgebreid met maatschappelijke voorzieningen, dienstverlening, horecabedrijven en detailhandel in de foodsector. De gronden rondom het centrumgebouw worden hoofdzakelijk ter parkeer- en ontsluitingsvoorziening ingericht. Het geheel wordt ingepast met groen.

Figuur 1.7: Gewenste situatie ter plaatse van het projectgebied (Bron: Van der Linde Architecten).

1.3 Doel van de nader onderzoeken

Als gevolg van de beoogde ingrepen worden mogelijk beschermde waarden aangetast als benoemd in de Wet natuurbescherming. Het doel van voorliggende nader onderzoeken is het vast te stellen of de betreffende ontheffing plichtige soorten daadwerkelijk voorkomen (met bijbehorende functie(s) van het plangebied) en/of vervolgens de geplande ontwikkelingen strijdig zijn met de soortbescherming van de Wet natuurbescherming.

- Vleermuis verblijfplaatsen

Het gebouw beschikt over stootvoegen (Figuur 1.6) en diverse openingen, welke toegang tot het gebouw mogelijk maken voor vleermuizen. Zowel buiten als binnen biedt het pand meerdere mogelijkheden om een holle ruimte te betreden, waardoor de aanwezigheid van een vleermuizenverblijf niet op voorhand uitgesloten kan worden. Als gevolg van de beoogde werkzaamheden wordt mogelijk een vleermuis gedood en/of een beschermde verblijfsfunctie verstoord of vernield. Het nader onderzoek heeft zich gericht op het al dan niet aantonen van een verblijfsfunctie van gewone dwerg-, ruige dwerg-, en kleine dwergvleermuizen.

- Grote gele kwikstaart (Dagactieve vogels)

Uit de resultaten van de quickscan zijn diverse (oude) vogelnesten onder de te slopen koepel naar voren gekomen (Figuur 1.8). Omdat het veldbezoek buiten de broedperiode is uitgevoerd, kon niet worden achterhaald van welke soort(en) deze nesten waren. In de afgelopen jaren is in de NDFF vastgesteld territorium van de grote gele kwikstaart geregistreerd. Omdat de grote gele kwikstaart een jaarronde nestbescherming geniet, werd nader onderzoek noodzakelijk geacht. Het nader onderzoek heeft zich gericht op het al dan niet aantonen van de aanwezigheid van een jaarrond beschermd nest binnen het plangebied.

Figuur 1.8: Voorbeelden van de aangetroffen nesten.

HOOFDSTUK 2 METHODIEK

In dit hoofdstuk worden eerst de werkwijzen voor het dagactieve vogel- en vleermuizenonderzoek toegelicht, vervolgens wordt een overzicht weergegeven van de onderzoeksdata en de bijbehorende weersomstandigheden.

2.1 Vleermuizen

Het vleermuizenonderzoek omvat het inventariseren van de verschillende functies welke (mogelijk) in het plangebied aanwezig zijn. Deze zijn onder te verdelen in zomer- en kraamverblijfplaatsen, paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen, winterverblijfplaatsen, foerageergebied en vliegroutes. Bij het vaststellen van de gebruiksfunctie, wordt ter ondersteuning gelet op de soortensamenstelling en aantallen. Ook overige waarnemingen zoals langs vliegende en foeragerende vleermuizen zijn genoteerd.

Het onderzoek is verricht conform de optimale perioden als vermeld in het Vleermuisprotocol 2021¹. Het weer is van invloed op activiteiten van vleermuizen. De veldbezoeken zijn onder geschikte weersomstandigheden uitgevoerd, zonder harde wind, langdurige regenval, dichte mist of (te) lage temperaturen.

Gedurende het veldonderzoek is gebruik gemaakt van zichtwaarnemingen, een zaklamp en batdetectors (Pettersson D240x en Pettersson M500-384) waarmee geluidsopnames kunnen worden gemaakt, welke achteraf geanalyseerd kunnen worden met behulp van software (zoals Batsound). Het onderzoek is uitgevoerd door één of meerdere ervaren ecologen. Het onderzoeksgebied is te voet doorkruist, zodanig dat een gebied dekkende (>75% te allen tijde zichtbaar voor de onderzoekers) inventarisatie is verkregen.

2.2 Dagactieve Vogels (Grote gele kwikstaart)

Het vogelonderzoek omvat het inventariseren van de vogelsoorten welke mogelijk gebruik maken van de (oude) nesten, welke aangetroffen zijn in de overkapping. Tijdens drie inventarisaties is gedurende de broedperiode bij daglicht beoordeeld of deze vogelsoorten gebruik maken van en/of voorkomen in het plangebied. Omdat het onderzoek zich voornamelijk gericht heeft op het aantonen van de aanwezigheid van de grote gele kwikstaart, is de broedperiode van deze soort aangehouden (eind maart- half juli).

2.5 Onderzoeksdata en omstandigheden

Tabel 2.1: Onderzoeksdata, tijden en weersomstandigheden van de inventarisaties

Datum	Soortgroep(en)	Tijd	Gemiddelde temperatuur	Wind	Neerslag	Bewolking	Zonsopkomst/ Zonsondergang
14-04-2022	Grote gele kwikstaart (Dagactieve vogels)	07:00 - 09:00	13°C	2Bft	Geen	Onbewolkt	06:35
25-04-2022	Grote gele kwikstaart (Dagactieve vogels)	06:30 - 08:30	14 °C	1Bft	Geen	Licht bewolkt	06:15
25-05-2022	Grote gele kwikstaart (Dagactieve vogels)	08:20 - 10:20	18 °C	2Bft	Geen	Onbewolkt	05:25
03-06-2022	(Dwerg) Vleermuizen	21:45 - 23:45	17 °C	3Bft	Geen	Licht bewolkt	21:45
29-06-2022	(Dwerg) Vleermuizen	21:55 - 00:00	20 °C	1Bft	Geen	Half bewolkt	21:55

¹ <https://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>

30-06-2022	(Dwerg) Vleermuizen	3:10 - 5:15	19°C	2Bft	Geen	Onbewolkt	05:15
04-08-2022	(Dwerg) Vleermuizen	00:00 - 02:00	19°C	1Bft	Geen	Licht bewolkt	21:18
24-08-2022	(Dwerg) Vleermuizen	00:00 - 02:00	21°C	2Bft	Geen	Onbewolkt	20:35
14-09-2022	(Dwerg) Vleermuizen	20:50 - 22:50	14 °C	1Bft	Geen	Half bewolkt	19:50

HOOFDSTUK 3 RESULTATEN

In dit hoofdstuk worden de resultaten van de uitgevoerde onderzoeken toegelicht.

3.1 Dagactieve vogels (Grote gele kwikstaart)

De aanwezigheid van een jaarrond beschermd nest van de grote gele kwikstaart is op basis van de bevindingen van de inventarisaties uitgesloten. Er is gedurende twee inventarisaties een koppel witte kwikstaarten waargenomen, welke nestindicerend gedrag vertoonde in de vorm van af en aanvliegen van nestmateriaal. Deze hebben uiteindelijk echter geen nest bezet. Daarnaast is gedurende één inventarisatie een houtduif waargenomen onder de koepel. Hiervan is, gedurende een van de vleermuisrondes, bevestigd dat deze een nest bezet heeft.

3.2 Vleermuizen

Gedurende het vleermuisonderzoek zijn diverse indicaties aangetroffen dat gewone dwergvleermuizen een verblijf bezetten in de zuidoostelijke gevel van het pand (Figuur 3.1), rond de koepel en in de grote leegstaande hal (Figuur 3.3). Bij alle veldbezoeken hebben vleermuizen binding getoond waardoor het pand jaarrond diverse functies bezet.

Er zijn gedurende de voorjaarsrondes zowel een vermoedelijk kraamverblijf als diverse zomerverblijven in de grote hal, de oostelijke gevel en rond de te slopen koepel vastgesteld. Bij het vermoedelijke kraamverblijf zijn gedurende één avondbezoek een tiental gewone dwergvleermuizen regelmatig in- en uitvliegend waargenomen in een opening in de oostelijke gevel, later in het voorjaar is ditzelfde zwermgedrag rond de koepel waargenomen. De precieze in-/uitvliegopeningen bij de koepel waren niet waarneembaar omdat de vleermuizen achter de koepel invlogen.

De precieze locaties van de verblijfsfuncties waren niet te achterhalen omdat het zicht belemmerd was en omdat er zeer veel geschikte invliegopeningen aanwezig zijn in het plangebied welke mogelijk aaneengesloten zijn. Gedurende alle inventarisaties zijn foeragerende vleermuizen waargenomen in de grote hal en zijn diverse gewone dwergvleermuizen in- en uitvliegend in een grote kier bij de deur richting de grote hal (Figuur 3.2) vastgesteld. Aanneembaar is dat de verblijfsfuncties rond de grote hal zijn gecentreerd. Dit wekt het vermoeden dat er al geruime tijd leegstand is doordat er vegetatie binnen groeit en biedt daarbij windvrij foerageergebied. Gelet op de omgeving wordt dit niet als essentieel foerageergebied beschouwd.

Figuur 3.1: Locatie van de in- en uitvliegers op 3 juni, vermoedelijk gaat het om een kraamverblijf; Figuur 3.2 (rechts): Opening bij de deur naar de grote hal.

Er zijn gedurende de najaarsrondes drie paarverblijven van gewone dwergvleermuizen vastgesteld. Gedurende de inventarisatie op 4 augustus is de gehele ronde één baltsende gewone dwergvleermuis waargenomen welke constant rond het gehele pand vloog. Het geobserveerde gedrag wees op een paarverblijf in de grote hal. Tijdens de opeenvolgende ronde op 24 augustus zijn 3 baltsende individuen waargenomen rond de zuidoostelijke gevel, rond de koepel en in de grote hal. Alle activiteit is gecentreerd rond de grote hal, wat het vermoeden bevestigt dat de verblijven hieromheen gecentreerd zijn.

Figuur 3.3: Locaties van de bevestigde verblijfsfuncties. Bij de groene ster is zwerm-, invlieg-, en uitvlieggedrag waargenomen. Het vermoeden bestaat hierbij dat deze tot een kraamkolonie leidt; de gele cirkel betreft de ; de oranje omlijning betreft de contouren van de grote hal, waar een zomer- en paarverblijf is vastgesteld.

HOOFDSTUK 4 CONCLUSIES EN ADVIES

In dit hoofdstuk worden per diersoort de wettelijke consequenties van de beoogde werkzaamheden beschreven en de te nemen vervolgstappen besproken.

4.1 Conclusie

4.1.1 Grote gele kwikstaart (Dagactieve vogels)

Op basis van de bevindingen uit de inventarisaties kan met zekerheid worden geconcludeerd dat de herinrichting van het pand aan de Kroepsweg 1 niet leidt tot ecologische belemmeringen met betrekking tot jaarrond beschermde nesten van de grote gele kwikstaart.

4.1.2 Vleermuizen

Op basis van de bevindingen uit de inventarisaties zijn diverse verblijfsfuncties van gewone dwergvleermuizen aangetoond binnen het pand. Het plangebied maakt daarmee onderdeel uit van (beschermde) leefgebied van gewone dwergvleermuizen. Rond de koepel en de aan de oostelijke gevel (Figuur 3.3) zijn gedragingen waargenomen, welke wijzen op de aanwezigheid van een kraamkolonie (ongeveer 20 individuen). Er zijn drie paarverblijven vastgesteld. Alle waargenomen activiteit is gecentreerd rond de grote leegstaande hal. De beoogde werkzaamheden leiden tot vernieling van wettelijk beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen, waardoor er sprake is van een overtreding van de Wet natuurbescherming (Art 3.5, lid 2 en 4).

4.2 Advies

Geadviseerd wordt een ontheffing aan te vragen in het kader van de Wet natuurbescherming (Art 3.5, lid 2 en 4) voor het vernielen van een kraamverblijfplaats (+/- 20 individuen), drie zomerverblijfplaatsen (<10 individuen) en drie paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis.

Voor het aanvragen van een ontheffing van de verbodsbepalingen, als benoemd in de Wnb, is voorliggende rapportage tezamen met een mitigatieplan en een ecologisch werkprotocol benodigd ter onderbouwing van de aanvraag. Tevens dient onderbouwd te worden welk wettelijk belang van toepassing is op de ingreep en welke alternatieven er mogelijk zijn om negatieve effecten op beschermde soorten te voorkomen of te minimaliseren. Opgemerkt wordt dat het aanvragen van een ontheffing vaak lang duurt (20 – 26 weken).

In het mitigatieplan dienen een aantal maatregelen opgenomen te worden om negatieve effecten van de activiteiten te verkleinen. Voor elke verblijfplaats die zijn functie niet meer kan vervullen, dienen meerdere alternatieve verblijfplaatsen te worden gecreëerd. Deze worden bij voorkeur zo dicht mogelijk, maar altijd binnen 100 tot 200 meter van de oorspronkelijke verblijfplaats geplaatst en altijd binnen het leefgebied van de gewone dwergvleermuis. Tevens dienen de alternatieve verblijfplaatsen voor minimaal eenzelfde aantal gewone dwergvleermuizen dezelfde functie te kunnen vervullen als de oorspronkelijke verblijven. Voor verder inzicht in de te nemen maatregelen wordt verwezen naar het Kennisdocument Gewone Dwergvleermuis (<https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-004-Kennisdocument-Gewone-dwergvleermuis-1.0.pdf>).

Daarnaast wordt geadviseerd om buiten het broedseizoen (februari-september) te slopen om eventuele verstoring van bezette nesten binnen de invloedsfeer te voorkomen. Alle bezette vogelnesten zijn wettelijk beschermd, voor het verstoren kan geen ontheffing aangevraagd worden. Indien wel gewenst wordt om tijdens het broedseizoen te slopen, dient een deskundige een broedvogelscan uit te voeren om een eventueel aanwezig vogelnest binnen de invloedsfeer van de werkzaamheden al dan niet uit te sluiten.

Tot slot wordt benadrukt dat te allen tijde rekening dient te worden gehouden met de zorgplicht zoals opgenomen in de Wet natuurbescherming. De zorgplicht houdt in dat eenieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Onder geschikte zorgplichtmaatregelen voor soorten die niet opgenomen zijn als beschermde soorten vallen onder andere:

- Aangetroffen dieren de kans bieden te vluchten of naar een schuilplaats buiten het bereik van de werkzaamheden te verplaatsen.
- Potentiële schuilplaatsen te controleren op de aanwezigheid van schuilende dieren.
- Dieren enkel buiten de kwetsbare perioden te verstoren.
- Het tijdig ongeschikt maken van schuilplaatsen.